

Tussenrapportage Versterken Ketenarchivering

Versie 1.0

Datum 10 februari 2023
Status Definitief

Versiebeheer

Versie	Datum	Bijzonderheden
0.1	1 december 2022	Conceptversie op basis van de inventarisatie fase 1. Gedeeld met (geïnterviewde) stakeholders
0.2	19 december 2022	Versie na consultatie stakeholders (input verwerkt)
1.0	10 februari 2023	Versie na stuurgroep bespreking (input verwerkt)

Inhoud

Management samenvatting—3

1 Inleiding: verkenning versterken ketenarchivering—4

- 1.1 Achtergrond—4
- 1.2 Onderzoeksvragen—5
- 1.3 Definities—5
- 1.4 Gevolgde aanpak—6
- 1.5 Samenhang met andere trajecten—6
  - 1.5.1 Archiefwetgeving—6
  - 1.5.2 DUTO-raamwerk—6
  - 1.5.3 Handreiking archiveren in de informatieketen—7
  - 1.5.4 Instrumentarium bewaar- en vernietigingstermijnen—7

2 Voorlopige resultaten—8

- 2.1 Algemeen beeld—8
- 2.2 Huidige instrumenten—8
  - 2.2.1 Wetgeving—8
  - 2.2.2 Beleid en normenkaders—9
  - 2.2.3 Handreikingen—10
- 2.3 Plannen en projecten—10
- 2.4 Opvolging aanbevelingen I-OE—11

3 Voorlopige analyse—12

- 3.1 Kansen en bedreigingen—12
  - 3.1.1 Kansen—12
  - 3.1.2 Bedreigingen—14
- 3.2 Haalbaarheid toekomstig beleid—15
- 3.3 Mogelijke landingsplek nieuw beleid—15
- 3.4 Mogelijke bouwstenen voor toekomstig beleid—16

4 Voorlopige conclusie—18

- 4.1 Algemeen beeld—18
- 4.2 Vooruitblik fase 2—18

Bijlage 1: Bronnen—20

Bijlage 2: Topic list—22

Bijlage 3: Overzicht inventarisatiemethode (formats)—24

Management samenvatting

Deze tussenrapportage beschrijft de *voorlopige* resultaten van de beleidsverkenning naar versterken ketenarchivering in opdracht van CIO Rijk. Voor dit project wordt nauw samengewerkt met Nationaal Archief.

Directe aanleiding voor deze opdracht is een onderzoeksprogramma van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (I-OE) naar ketenarchivering. De I-OE concludeert in haar eindrapport [Archivering en Ketensamenwerking](#) dat 'ketenarchivering beter moet en beter kan'.

Het algemene beeld is dat er - buiten de algemeen geldende regels voor archiveren - geen specifieke regels zijn voor ketenarchivering. Er zijn ook nog geen overheidsbrede beleidskaders. Wel zijn er diverse handreikingen beschikbaar.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat het onderwerp ketenarchivering nauwelijks voorkomt in de plannen en projecten die in het kader van het Rijksprogramma Open op Orde worden uitgevoerd.

Het beeld dat uit de gesprekken met stakeholders naar voren komt is dat ketenarchivering (en archiveren in het algemeen) onderbelicht is. In de gesprekken zijn vooral knel- en verbeterpunten naar voren gekomen. De belangrijkste kansen om ketenarchivering te versterken en bedreigingen bij de uitwerking van toekomstig beleid zijn:

Kansen	Bedreigingen
Het maken van afspraken over ketenarchivering als onderdeel van informatiebeleid vereenvoudigt besturing en beheer.	Gefragmenteerde wetgeving t.a.v. eisen aan gegevensverwerking zorgt voor soms langdurige (juridische) discussie en afstemming over ketenarchivering.
Het gebruik van dezelfde bewaartermijnen in ketens vereenvoudigt het proces van overbrenging en vernietiging.	Begripsdefinitie is niet uniform, wat in praktijk veel discussie en afstemming kan opleveren tussen ketenpartijen.
Meer mandaat voor de uitvoering van archieftaken door (systeem)beheerders ontzorgt ketenpartners (de zorgdraggers) en kan duurzame toegankelijkheid verhogen.	Organisaties zijn zich niet altijd bewust welke plek zij hebben in een keten, welke partijen daarin zitten of hoe deze is gestructureerd en dat informatie uitgewisseld in ketens gearchiveerd moet worden.

Samengevat kan worden gesteld dat ketenarchivering in de praktijk nog weinig aandacht heeft. In de eerste fase van deze opdracht is een behoefte naar voren gekomen aan algemeen geldende regels om archiveren in informatieketens beter te regelen aan de voorkant ('archiveren *by design*'). Dit zal in fase 2 (eerste helft 2023) verder worden uitgewerkt in bouwstenen voor toekomstig beleid.

1 Inleiding: verkenning versterken ketenarchivering

Deze tussenrapportage beschrijft, in opdracht van CIO Rijk, de voorlopige resultaten van de beleidsverkenning naar versterken ketenarchivering. Voor dit tussenrapport zijn relevante brondocumenten doorgenomen en samen met het Nationaal Archief gesprekken gevoerd met stakeholders (zie bijlage 1). Op basis hiervan is een voorlopige analyse gemaakt. Hiermee is fase 1 van het project afgerond. In fase 2 (eerste helft 2023) zullen de bouwstenen voor kaderstelling en monitoring t.a.v. ketenarchivering verder worden uitgewerkt in een eindrapportage.

1.1 Achtergrond

Voor het realiseren van overheidsbeleid werken organisaties in toenemende mate samen in ketens. Denk bijvoorbeeld aan de omgevingsvergunning, de loonaangifteketen en registers voor de kinderopvang. Ketens zijn in praktijk vooral informatie- en kennisketens en organisatorisch complex. De betrouwbaarheid en effectiviteit van een keten is daarmee sterk afhankelijk van een informatiehuishouding die goed op elkaar is afgestemd.

Het belang van het versterken van ketens is benoemd in [het generiek actieplan informatiehuishouding: Open op Orde](#): *'ketensamenwerking moet onder de verantwoordelijkheid van duurzaam toegankelijke informatiehuishouding worden gebracht.'* In praktijk valt dit vaak tussen wal en schip, mede omdat bij ketensamenwerking vaak onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor (uitvoering van) het duurzaam toegankelijk maken en houden van het ketenarchief.

Directe aanleiding voor dit project is een onderzoeksprogramma van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (I-OE) naar ketenarchivering. De I-OE concludeert in haar eindrapport [Archivering en Ketensamenwerking](#) dat *'ketenarchivering beter moet en beter kan': 'De verbetering van ketenarchivering zal een gunstig effect hebben op de inrichting en de uitvoering van ketenprocessen, en daardoor op het presteren van de overheid.'*

Uit het onderzoek is onder meer gebleken dat duurzame toegankelijkheid bij vier geïnspecteerde ketens niet op orde is. Hierdoor ontstaat bijvoorbeeld het risico dat vergunningverlening niet meer volledig te reconstrueren is. Dit kan rechten van burgers en bedrijven ernstig schaden.

I-OE concludeert dat er geen grote stelselwijzigingen nodig zijn om verbeteringen te realiseren, maar doet de aanbeveling om *'te onderzoeken of het mogelijk is om de (wettelijke) grondslag te versterken voor het maken van ketenafspraken over archivering'* en noemt daarbij aanpassing van het Archiefbesluit en de Archiefregeling. Ook doet de I-OE de aanbeveling *'te onderzoeken op welke wijze de aandacht voor, en de regie op, ketenarchivering kan worden versterkt'*.¹

In de [Kamerbrief](#) bij het rapport van de I-OE worden de aanbevelingen van de inspectie onderschreven.² In de kabinetsreactie worden ook enkele toezeggingen gedaan waaronder het aanscherpen van de opdracht naar ketenarchivering (*deze opdracht*).

¹ Aanbevelingen in het [eindrapport](#) zijn gericht aan de ministers van OCW en BZK.

² Kamerbrief 29362-301, aangeboden door de minister van OCW (als stelselverantwoordelijke voor Archiefwetgeving), mede namens de staatssecretaris van BZK (als stelselverantwoordelijke voor de digitale overheid).

1.2 Onderzoeksvragen

In dit project wordt onderzocht hoe ketenarchivering kan worden versterkt. In fase 1 is een inventarisatie uitgevoerd aan de hand van drie onderzoeksvragen:

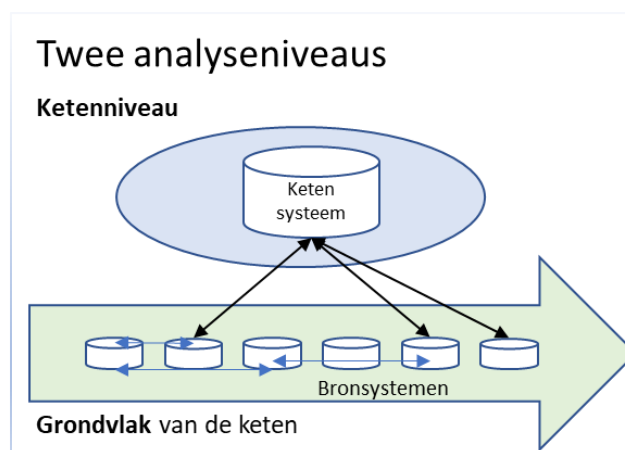
- Welke kaders zijn er al op het gebied van ketenarchivering en wat is hierin beschreven?
- Welke knel- en verbeterpunten zijn er in de praktijk rondom ketenarchivering?
- Wat is de beleidsbehoefte van stakeholders, waarmee zijn zij geholpen en welke oplossingen zien zij?

1.3 Definities

Ketens bestaan uit organisaties die, naast hun eigen taken, een gezamenlijk (soms wettelijk verplicht) doel nastreven, zoals het bevorderen van innovatie of efficiëntie, verbeteren van dienstverlening of een vermindering van administratieve taken.³ Een belangrijk kenmerk daarbij is dat bestuurlijke verantwoordelijkheid verticaal is ingericht terwijl de verantwoordelijkheid voor het ketendoel horizontaal is georganiseerd.

In praktijk zijn er allerlei samenwerkingsvormen, van het uitwisselen van informatie tot het werken in gezamenlijke informatiesystemen. De [nieuwe Archiefwet](#) definieert de term samenwerkingsverband als een: "duurzame onderlinge samenwerking tussen meerdere overheidsorganen en al dan niet één of meer andere partijen, in welk kader onder de verantwoordelijkheid van meerdere verantwoordelijke overheidsorganen documenten worden opgemaakt of ontvangen."⁴ In dit rapport wordt met 'keten' hetzelfde bedoeld als samenwerkingsverband in de zin van de nieuwe Archiefwet.

Keteninformatisering is de infrastructuur die nodig is voor informatie-uitwisseling tussen de organisaties in de keten. Grijpink⁵ onderkent twee

Figuur 1 Analyseniveaus van Grijpink

niveaus: het 'ketenniveau' en het 'grondvlak'. Op het ketenniveau wordt nieuwe informatie gecreëerd, bijv. in een gezamenlijke applicatie waarin ketenbreed informatie wordt uitgewisseld tussen ketenpartners. Het grondvlak betreft de eigen verwerkingen van de individuele ketenpartijen.

³ Definitie conform: Crijns, Valentijn, Erik Ruiterman, Menno Aardewijn, Ard-Pieter de Man, *Ketens de Baas, pijlers en bouwstenen voor ketensturing*, tweede druk, NORA, 2018, 15

⁴ Art. 3.4.1

⁵ Jan Grijpink, *Keteninformatisering in kort bestek*, vierde druk, Boom bestuurskunde, 2021, 40-41, 47

Ketenarchivering wordt in dit rapport gedefinieerd als de activiteit binnen de archiefvorming waarbij informatie uit de keten op een zodanige wijze in een archief wordt opgenomen dat zij in goede, geordende en toegankelijke staat verkeert.⁶

In dit document worden verder de [begripsdefinities](#) van het Nationaal Archief gehanteerd.

1.4 **Gevolgde aanpak**

In de inventarisatie is gekeken naar brondocumenten en gesproken met stakeholders uit verschillende overheidslagen.⁷ Voor het bronnenonderzoek is een inventarisatie uitgevoerd van relevante documentatie over ketenarchivering. Dit betreft bestuurlijke stukken, wetgeving, normenkaders en handreikingen. De bronnen zijn geordend volgens een vooraf opgesteld format (zie: bijlage 3). In fase 1 is ook een stakeholdersanalyse gemaakt en is gekeken welke plannen en projecten in het Rijksprogramma Open op Orde aandacht schenken aan het onderwerp ketenarchivering.

Daarnaast zijn samen met het Nationaal Archief gesprekken gevoerd met stakeholders. Vooraf is een lijst gemaakt met onderwerpen als: kaders en *best practices*, knel- en verbeterpunten en beleidsbehoefte/ideeën ter verbetering van ketenarchivering. De gesprekken waren daarmee semigestructureerd, maar hadden vooral een open karakter. Resultaten zijn anoniem verwerkt, waardoor deelnemers ook vrijuit konden spreken.

1.5 **Samenhang met andere trajecten**

De wens om ketenarchivering te versterken staat niet op zichzelf. De volgende trajecten hebben samenhang met deze opdracht.

1.5.1 *Archiefwetgeving*

Het ministerie van OCW heeft modernisering van het Archiefbesluit en de Archiefregeling in voorbereiding. Hierin worden mogelijk nog aanvullende bepalingen opgenomen voor samenwerkingsverbanden.⁸ In het wetsvoorstel van de nieuwe Archiefwet is al een artikel opgenomen over samenwerkingsverbanden.⁹ Dit dient in feite hetzelfde doel als beleid voor ketenarchivering, namelijk het maken van bindende afspraken. Hierover vindt afstemming plaats tussen BZK en OCW.

Het nieuwe artikel over samenwerkingsverbanden is straks de grondslag voor nadere afspraken en beleid voor ketenarchivering.

1.5.2 *DUTO-raamwerk*

Nationaal Archief is eind 2021 gestart met [actualisatie van de DUTO-eisen](#). De eisen hebben betrekking op informatiehuishouding in brede zin. Het nieuwe raamwerk zal beter aansluiten op technologische ontwikkelingen en veranderende wetgeving. Naar verwachting zal het nieuwe DUTO-raamwerk in de tweede helft van 2023 worden gepubliceerd.

⁶ Definitie conform I-OE-rapport *Archivering en Ketensamenwerking*, 2021, 10-11

⁷ Dit onderzoek is geïnitieerd vanuit het Rijk en onderdeel van het Rijksprogramma Open op Orde. Ketenarchivering is echter een overheidsbreed vraagstuk. Voor dit project worden daarom ook nadrukkelijk decentrale overheden betrokken.

⁸ Zie: [Kamerbrief 29362-301](#).

⁹ [Nieuwe archiefwet](#), artikel 3.4

Het DUTO-raamwerk kan worden beschouwd als een pijler van toekomstig beleid voor ketenarchivering.

1.5.3 *Handreiking archiveren in de informatieketen*

CIO Rijk heeft medio 2022 opdracht verstrekt aan Nationaal Archief voor de ontwikkeling van een nieuwe 'handreiking voor archiveren in de informatieketen'. De handreiking heeft als doel om de duurzame toegankelijkheid van informatie te bevorderen binnen de ketens waarin overheidsorganisaties participeren. Deze opdracht richt zich vooral op het breed ontsluiten van *best practices* in bestaande ketens.

De (nog te publiceren) handreiking archiveren in de informatieketen is een belangrijke uitwerking van toekomstig beleid voor ketenarchivering.

1.5.4 *Instrumentarium bewaar- en vernietigingstermijnen*

Het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (RDDI) heeft in 2019 onderzoek gedaan naar bewaar- en vernietigingstermijnen in sectorale wet- en regelgeving. In vervolg op de bevindingen uit het onderzoek is CIO Rijk gestart met het ontwikkelen van een voorstel voor interventies en aanpassing van instrumenten in het wetgevingsproces (zoals het beleidskompas) die zorgen dat bij het ontwerp van wet- en regelgeving:

- Een bewuste keuze wordt gemaakt voor het opnemen van bewaartermijnen;
- Zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van gestandaardiseerde termijnen (als dat noodzakelijk is);
- Een expliciete onderbouwing wordt gegeven van de gemaakte keuze; de termijnen centraal worden geregistreerd.

Het bepalen van de geharmoniseerde termijnen zelf en de feitelijke implementatie zijn geen onderdeel van de opdracht.

Het (nog te ontwikkelen en aan te passen) instrumentarium is een belangrijke randvoorwaarde voor toekomstig beleid t.a.v. ketenarchivering.

2 Voorlopige resultaten

2.1 Algemeen beeld

De huidige Archiefwetgeving bevat - buiten de algemeen geldende regels - geen specifieke regels voor ketenarchivering. Op dit moment zijn er ook nog geen overheidsbrede beleidskaders voor ketenarchivering. In de inventarisatie zijn wel vier handreikingen gevonden (zie par. 2.2.3). Op dit moment is er nog geen overheidsbrede handreiking specifiek voor archiveren in de informatieketen, maar deze wordt parallel aan dit project ontwikkeld door het Nationaal Archief. Uit bronnenonderzoek blijkt verder dat het onderwerp ketenarchivering nauwelijks voorkomt in de plannen en projecten die in het kader van het Rijksprogramma Open op Orde worden uitgevoerd.

Het beeld dat uit de gesprekken naar voren komt is dat organisaties zelf nauwelijks specifieke beleidsregels voor ketenarchivering hebben en archivering onderbelicht is in ketenafspraken (zoals convenanten). Tegelijkertijd groeit de zorg hierover, mede vanwege de veelheid en complexiteit van samenwerkingsverbanden. In de gesprekken zijn daarom vooral knel- en verbeterpunten aan de orde gekomen. Er is over het algemeen onder stakeholders een behoefte aan (sturing op) beleid en algemeen geldende regels.

2.2 Huidige instrumenten

2.2.1 Wetgeving

[Archiefwetgeving](#) is het belangrijkste wettelijk kader voor archiefvorming, beheer daarvan en regelt onder meer vernietiging, overbrenging en inzage van informatie. Archiefwetgeving omvat:

- Archiefwet (1995)
- Archiefbesluit (1995)
- Archiefregeling (2014)

De belangrijkste bepaling van de [Archiefwet](#) is dat overheden hun informatie in goede, geordende en toegankelijke staat moeten brengen, dient te bewaren en zorg moet dragen voor vernietiging. Het [Archiefbesluit](#) is de uitvoeringsregeling en geeft meer gedetailleerde regels. De [Archiefregeling](#) geeft nadere uitwerking aan art. 11 t/m 13 van het Archiefbesluit met bepaalde eisen, zoals voorschriften voor de bouw en inrichting van een archiefruimte.

Observatie

- De huidige archiefwetgeving is primair gericht op individuele organisaties. Regelgeving geldt uiteraard ook voor samenwerkingsverbanden die op grond van publiekrecht zijn ingesteld. De Archiefwet bevat enkele regels over de zorg voor archiefbescheiden bij het overdragen of uitbesteden van taken, maar niet *wat* precies geregeld moet worden.¹⁰ Het ontbreekt daarmee aan specifieke regels voor ketenarchivering.

¹⁰ Archiefwet, art. 4, 40 en 41.

Het wetsvoorstel [Archiefwet 2021](#) bevat een nieuw artikel over samenwerkingsverbanden (art. 3.4). Dit is richtinggevend voor toekomstig beleid. Het nieuwe artikel eist dat partijen in een samenwerkingsverband gezamenlijk een regeling treffen en daarin tenminste afspraken maken over: taken en bevoegdheden, overbrenging, toezicht en beheer. Het artikel gaat niet in op *hoe* dit moeten worden ingevuld. Hier ligt een kans voor beleid.

NB: de nieuwe Archiefregeling en -besluit is in enkele gesprekken met stakeholders genoemd als mogelijke landingsplek voor nadere regels (eisen) voor ketenarchivering. Zie de overwegingen hierbij in par. 3.3)

Voor interbestuurlijke samenwerkingsverbanden geldt de [Wet gemeenschappelijke regelingen](#) (Wgr, herzien in 2022). Deze wet is de belangrijkste grondslag voor samenwerking tussen gemeenten, provincies en waterschappen, zoals intergemeentelijke samenwerking. De wet geldt niet voor samenwerkingsverbanden met Rijksorganisaties. De Wgr regelt voornamelijk de overdracht van bestuurlijke bevoegdheden en de kaderstellende en controlerende rol van volksvertegenwoordigers daarbij. De Wgr zelf bevat *geen* bepalingen over archiveren, maar de [Archiefwet 1995, art. 40](#) bepaalt: 'een regeling als bedoeld in de Wgr houdt tevens een voorziening in omtrent de zorg voor de archiefbescheiden van bij die regeling ingestelde openbare lichamen of gemeenschappelijke organen.'

NB: in de [Handreiking inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden](#) (zie par. 2.2.3) is een nadere uitwerking gemaakt hiervan, onder meer met een model archiefparagraaf.

Voor de inventarisatie is verder (globaal) gekeken naar sectorale wetgeving. In de bijlage zijn de wetten genoemd die van toepassing zijn op de 7 door I-OE onderzochte ketens. Bepalingen t.a.v. gegevensverwerking zijn veelal opgenomen in besluiten en regelingen. Deze zijn in fase 1 niet verder onderzocht en worden meegenomen in fase 2. Uit het eerdergenoemde [onderzoek](#) van het RDDI naar bewaartermijnen in sectorale wet- en regelgeving blijkt dat de huidige wetgeving uiterst divers en complex is. In het onderzoek zijn tenminste 77 verschillende bewaar- of vernietigingstermijnen gevonden in 663 verschillende wettelijke bepalingen. De impact hiervan zal in fase 2 nader worden onderzocht.

2.2.2

Beleid en normenkaders

Uit de inventarisatie blijkt dat er op dit moment geen specifiek overheidsbreed beleid is voor ketenarchivering. Onderstaande kaders hebben de status van een 'norm', d.w.z. zijn niet verplicht, tenzij een overheidslaag daarvoor kiest (zoals MDTO).

De belangrijkste kaders zijn:

- [DUTO](#), duurzaam toegankelijke overheidsinformatie: stelt eisen aan de informatie in de informatiesystemen van overheidsorganisaties.
NB: In het nieuwe DUTO-raamwerk worden waarschijnlijk eisen opgenomen voor duurzame toegankelijkheid in ketens. Zolang DUTO een normenkader is, zullen dit geen verplichte eisen zijn.
- [NORA](#), de Nederlandse overheid referentie architectuur: bevat een katern over ketensturing. DUTO is opgenomen in de NORA.

- [MDTO](#), metagegevens voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie: een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.
NB: de Rijksoverheid heeft het MDTO (nog) niet als standaard ingevoerd.
- [TMR](#), Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid: bevat Rijksbrede afspraken over welke metagegevens minimaal nodig zijn en over de manier waarop die gegevens binnen de Rijksoverheid worden vastgelegd.
- BIHR, [Baseline Informatiehuishouding Rijksoverheid](#): Rijksbreed normenkader voor duurzaam toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie voor een goed informatiebeheer.
NB: de BIHR wordt in praktijk vrijwel niet meer gebruikt omdat deze verouderd is (verwijst naar vervallen wetgeving).

Observatie

- In de huidige normenkaders staan *geen* normen specifiek voor ketenarchivering.

2.2.3

Handreikingen

Handreikingen zijn hulpmiddelen met daarin nadere niet verplichte aanwijzingen over de toepassing van kaders en *best practices*. Voor archief- en informatiebeheer in ketens zijn de belangrijkste:

- [Handreiking inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden](#), biedt handvatten voor het goed inrichten van het informatie- en archiefbeheer bij samenwerking.
- [Handreiking duurzame toegankelijkheid in de informatieketens van de Omgevingswet](#), biedt ondersteuning bij het inrichten van duurzame toegankelijkheid aan de voorkant ('archiveren *by design*'), gericht op de omgevingswet.
- [Handreiking archiveren by design](#), methodiek voor het bepalen van passende maatregelen voor duurzame toegankelijk in informatiesystemen.
- [Ketens de baas: pijlers en bouwstenen voor ketensturing](#), geeft principes en handvaten voor het inrichten van organisatie overstijgende samenwerkingsverbanden, gericht op regie en sturing (opgenomen in de [NORA](#)).

Observatie

- Uit bronnenonderzoek blijkt dat er op dit moment slechts twee handreikingen zijn (de eerste twee in bovenstaande lijst) die uitvoerig ingaan op archief- en informatiebeheer in ketens. Daarin komen ook de onderwerpen aan de orde waaraan de nieuwe Archiefwet straks eisen stelt: taken en bevoegdheden, overbrenging toezicht en beheer.

2.3

Plannen en projecten

In de inventarisatie is gekeken naar plannen en projecten in het kader van het Rijksprogramma Open op Orde. Deze zijn doorgenomen op relevantie passages met betrekking tot ketens in algemene zin en ketenarchivering in het bijzonder. Er is geen overzicht van plannen bij decentrale overheden.

In totaal zijn 38 actieplannen bekeken. In 22 daarvan komt het onderwerp ketens aan de orde, in slechts 4 plannen wordt ketenarchivering benoemd.

Ketens en ketenarchivering in actieplannen Open op Orde

Een aantal plannen gaat wel in op wat de effecten van de nieuwe Archiefwet kunnen zijn. In de meeste gevallen wordt niet expliciet ingegaan op het nieuwe wetsartikel over samenwerkingsverbanden. Alleen het actieplan van de Nationale Politie maakt een duidelijke koppeling tussen verantwoordelijkheden bij keteninformatisering en de nieuwe Archiefwet.

Observatie bij plannen en projecten

- Uit de inventarisatie blijkt dat ketenarchivering nauwelijks in de Open op Orde plannen voor komt.

Een kanttekening is dat voor deze inventarisatie gekeken is naar de departementale actieplannen, maar niet inhoudelijk naar de afzonderlijke (deel)projecten (dit zijn er vele honderden). De *roadmap* met alle projecten binnen het Rijk is wel doorgenomen, maar daar zijn geen nieuwe relevante bevindingen uit voortgekomen ten opzichte van de doorgenomen actieplannen.

2.4 Opvolging aanbevelingen I-OE

Tijdens de inventarisatie is ook gekeken in hoeverre invulling is gegeven aan opvolging van aanbevelingen en toezeggingen daarover. Dit betreft de aanbevelingen die de I-OE heeft gedaan aan de 7 onderzochte ketens; aan de minister van OCW als stelselverantwoordelijke voor Archiefwetgeving en aan de minister van BKZ als stelselverantwoordelijke voor de inrichting van de digitale overheid en de digitale informatiehuishouding van het Rijk.

Ten aanzien van de aanbevelingen aan de onderzochte ketens zijn er diverse verbetertrajecten gestart. Er is op dit moment onvoldoende zicht op de status van opvolging bij *alle* ketens. De I-OE heeft aangegeven dit te gaan toetsen.

De aanbeveling aan OCW betreft het onderzoeken of en zo ja hoe de wettelijke grondslag kan worden versterkt. Indien nodig worden in het Archiefbesluit en de Archiefregeling aanvullende bepalingen opgenomen over ketenarchivering. Dit proces loopt momenteel.

De aanbeveling aan BZK betreft het onderzoeken hoe ketenarchivering kan worden versterkt. Met het voorliggende onderzoek en ook de opdracht aan Nationaal Archief (zie par. 1.5) wordt hier invulling aan gegeven.

3 Voorlopige analyse

3.1 Kansen en bedreigingen

In dit hoofdstuk kijken we naar de kansen en bedreigingen voor het versterken van ketenarchivering. Deze zijn vooral opgehaald in de gesprekken met stakeholders. Naast een algemeen oordeel wordt ook ingegaan op de haalbaarheid van nieuw beleid en de plek waar dit kan worden vastgelegd. Tot slot kijken we vooruitlopend op de eindrapportage naar mogelijke bouwstenen voor toekomstig beleid.

3.1.1 Kansen

Kansen zijn mogelijkheden om ketenarchivering te versterken. In de inventarisatie zijn de volgende kansen naar voren gekomen.

Ketenarchivering integraal aanpakken

- Toekomstig beleid voor ketenarchivering dient onderdeel te zijn van algemeen beleid voor informatiehuishouding. Het maken van afspraken over (keten)archivering in samenhang met andere i-domeinen vereenvoudigt de inspanning, de besturing en het beheer.

Toelichting

- Binnen de verschillende i-domeinen worden vaak onafhankelijk van elkaar afspraken gemaakt over sturing en beheer, terwijl de onderwerpen elkaar raken en vaak ook overlappen. Een goed voorbeeld is de implementatie van de AVG (EU-privacy wet). Bij impact assessments (DPIA's) wordt bijvoorbeeld niet gekeken naar informatiebeheer terwijl dit hoge relevantie heeft voor het onderwerp, beide domeinen kijken bijvoorbeeld naar verwerkingen en bewaartermijnen.
- De suggestie is gedaan om de eisen vanuit verschillende i-domeinen integraal te benaderen. Deze aanpak beoogt integratie van de zogenaamde 'vier B's': Bescherming, Beveiliging, Beheer, Beschikbaarheid. Een integrale aanpak verlaagt de werklast voor zowel lijn als staf en ontzorgt procesverantwoordelijken.

Hanteren van generieke bewaartermijnen

- Toekomstig beleid zou basiseisen kunnen stellen aan waardering en selectie in ketens. Het gebruik van dezelfde bewaartermijnen in ketens vereenvoudigt het proces van vernietiging en overbrenging en het maken van afspraken daarover in de keten.

Toelichting

- In ketens heeft elke partij vaak zijn eigen selectielijsten. In praktijk lopen bewaartermijnen uiteen, dit blijkt ook uit het eerdergenoemde [RDDI-onderzoek](#). Afstemming hierover kost veel tijd. Gemeenten en provincies hebben al ruime ervaring met het toepassen van uniforme selectielijsten, zoals de intergemeentelijke selectielijst, waarbij verschillende partijen dezelfde bewaar- en vernietigingstermijnen hanteren. In enkele gesprekken is het mogelijk gebruik van ketenselectielijsten genoemd. Een andere oplossing is juist het versterken van de huidige systematiek door de bewaartermijnen in de selectielijsten van de organisaties te noemen en erbij aan te geven in welk ketenproces zij een rol spelen.

Verlenen van mandaat aan systeembeheerders

- Toekomstig beleid dient het mogelijk te maken om systeembeheerders mandaat te verlenen voor uitvoeren van (operationele) archieftaken namens de zorgdragers in een keten.

Toelichting

- Bij gebruik van een gezamenlijk ketensysteem ligt de verantwoordelijk voor archiveren in principe bij elke individuele organisatie (de zorgdrager). EZK is bijvoorbeeld eigenaar en beheerder van Tenderned, maar niet verantwoordelijk voor archiveren van informatie in Tenderned. Dit is belegd bij de gebruikers van het platform (formeel de zorgdragers). Het verlenen van mandaat aan de systeembeheerder voor uitvoeren van archieftaken ontzorgt ketenpartijen, voorziet in een efficiënte wijze van archiveren (door één partij op één locatie) en kan daarmee duurzame toegankelijkheid van keteninformatie verhogen. De achterliggende gedachte hierbij is dat de beheerder de data toch al in handen heeft en meer inhoudelijke kennis heeft over de dataverwerking. Uitvoering geschiedt onder regie van de zorgdrager, waarbij archief principes leidend zijn.
- Daarnaast kan de systeembeheerder er ook voor zorgen dat functionaliteiten ter beschikking worden gesteld aan de afzonderlijke zorgdragers voor het uitvoeren van archiefbeheer binnen het systeem. Denk bijvoorbeeld aan een vernietiging functionaliteit. In het voorbeeld van Tenderned biedt het systeem deze functionaliteit, maar deze is niet beschikbaar gesteld.
NB: een belangrijk aandachtspunt is dat aanbieders van gemeenschappelijke functionaliteit niet altijd verantwoordelijk willen zijn voor archieftaken.

Reconstructie van ketendossiers

- Toekomstig beleid dient te waarborgen dat ketendossiers eenvoudig zijn te reconstrueren, ongeacht waar gegevens worden beheerd.

Toelichting

- In praktijk komt het voor dat het informatiebeheer in één en dezelfde keten op meerdere manieren is ingevuld. Bijvoorbeeld wanneer er een gemeenschappelijk informatiesysteem beschikbaar is, dat niet door alle partijen wordt gebruikt. De RIEC-LIEC keten (regionale en landelijke informatie- en expertisecentra voor de bestrijding van georganiseerde misdaad) is hier een voorbeeld van. Dit belemmert duurzame toegankelijkheid. De keten van de Basisregistratie Personen (BRP) kan mogelijk als voorbeeld dienen. Dankzij ketenafspraken is informatie te reconstrueren op basis van gegevens die op verschillende plekken worden beheerd.

Monitoren t.b.v. stuurinformatie

- Toekomstig beleid dient niet alleen gericht te zijn op verantwoording. Monitoren biedt niet alleen de mogelijkheid om te verantwoorden (terugkijken), maar ook een kans om stuurinformatie te genereren (vooruitkijken).

Toelichting

- Monitoren (toetsen) is een instrument om overzicht te creëren. In praktijk wordt vooral gemonitord t.b.v. het afleggen van verantwoording (d.m.v. control, inspectie, audit, toezicht). Monitoren is echter ook een kans om te adviseren aan management

en bestuur. De gemeente Utrecht voert bijvoorbeeld een pilot uit met een dashboard op basis waarvan risico-geprioriteerd kan worden gewerkt. Op basis van het beeld dat zo ontstaat kan worden gerapporteerd aan management en bestuur, die daarmee een stuurmiddel in handen krijgt. Dit vergt wel een sterke planning en control cyclus, waarin kaderstelling en monitoring voor archiefbeheer (ook in ketens) stevig verankerd is.

3.1.2

Bedreigingen

Bedreigingen zijn observaties uit de inventarisatie die als aandachtspunt worden meegenomen bij de uitwerking van de bouwstenen (zie par. 3.4).

Gefragmenteerde wetgeving

- In veel wetten worden eisen gesteld aan verwerking van gegevens en informatie. Hierdoor kunnen verschillende wetten van toepassing zijn op partijen in dezelfde keten (iedere partij zijn 'eigen' wet). Dit zorgt voor soms langdurige (juridische) discussie en afstemming bij ketensamenwerking en -archivering.

Toelichting

- Wetgeving koppelt soms taken die niet gekoppeld zouden moeten worden. Bijvoorbeeld, de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) verstrekt op grond van de Wet BRP gegevens aan de RDW voor uitvoering van zijn taak. RDW levert deze gegevens regelmatig door aan de Politie. Hier wringt de grondslag, nl. het verstrekken van gegevens voor een wettelijke taak versus het verstrekken van gegevens voor doorlevering (wat in de Wet BRP geen grondslag is).

Begripsdefinitie

- Mede door de veelheid aan wetten (zie hierboven) zijn begrippen niet altijd uniform, wat in praktijk veel discussie en afstemming kan opleveren tussen ketenpartijen.
- In wetgeving komen definities ook niet altijd overeen, bijvoorbeeld 'ingezetene' is in de Wet BRP anders gedefinieerd dan in de Vreemdelingenwet. Op Europees niveau is dit een nog groter probleem: er wordt niet dezelfde taal gesproken. Dit zorgt (juridisch) voor problemen in ketens. Dit probleem is voor een deel te ondervangen door het vastleggen van begrippen in een architectuur (semantisch knooppunt).

Bewustzijn over ketens

- Organisaties zijn zich niet altijd bewust welke plek zij hebben in een keten, welke partijen daarin zitten of hoe deze is gestructureerd en dat uitgewisselde informatie in ketens gearchiveerd moet worden.

Toelichting

- Dit speelt met name bij *ad hoc* opgezette ketens. Als dit bewustzijn ontbreekt worden er ook geen afspraken gemaakt over archief- en informatiebeheer in de keten. Dit kan worden ondervangen door periodiek te inventariseren. De gemeente Utrecht voert bijvoorbeeld een jaarlijkse monitoring uit om overzicht te krijgen van ketens.

Leesbaarheid van informatie buiten een ICT-infrastructuur

- Informatie is niet altijd leesbaar zonder de ICT-infrastructuur waarbinnen deze is gecreëerd.

Toelichting

- Hoewel dit een meer algemeen vraagstuk van duurzame toegankelijkheid betreft, speelt dit met name in complexe ketens. Het komt voor dat delen van een dossier in verschillende omgevingen worden verwerkt en gearhiveerd. Bijvoorbeeld in de landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) worden loggegevens van een aanvraag op een andere plek bewaard dan de aanvraag zelf. Een dossier is zo alleen te reconstrueren zolang de ICT-infrastructuur daarvoor beschikbaar is.

Standaard voor uitvoeringstoetsen ontbreekt

- Door het ontbreken van een standaard geven overheidsorganen een eigen invulling aan uitvoeringstoetsen (U-toetsen).

Toelichting

- Bij wetwijzigingen worden uitvoeringstoetsen uitgevoerd. Als bij ketensamenwerking meerdere overheidsorganisaties betrokken zijn kunnen meerdere toetsen worden uitgevoerd of in ieder geval discussie ontstaan over de inhoud. Standaardisatie is daarom gewenst. In een standaard format U-toets zou ketenarchivering als onderdeel van een paragraaf over informatie- en archiefbeheer kunnen worden opgenomen.

3.2 Haalbaarheid toekomstig beleid

In de gesprekken zijn vooral knel- en verbeterpunten aan de orde gekomen. Organisaties hebben duidelijk last van gefragmenteerde wetgeving. Tegelijkertijd is er een sterke groei in allerlei samenwerkingsverbanden, waarbij niet altijd duidelijk is hoe deze gestructureerd zijn en waar dossiers liggen of wat er mee gebeurt nadat een samenwerkingsverband weer wordt opgeheven.

Stakeholders geven aan behoefte te hebben aan meer duidelijkheid. Deze overstijgt echter in een aantal gevallen het onderwerp ketenarchivering. Gefragmenteerde wetgeving is bijvoorbeeld niet simpel op te lossen met beleidsregels voor ketenarchivering. In het eindadvies zal daarom – naast concrete oplossingsrichtingen - ook worden gekeken naar succesfactoren als randvoorwaarde voor versterken ketenarchivering.

Uit de gesprekken blijkt dat er in ieder geval draagvlak is voor beleid voor ketenarchivering. Uit de gesprekken blijkt ook een behoefte om afspraken daarover bij voorkeur op een zo hoog niveau te regelen (als onderdeel van meer algemene regels over informatiehuishouding).

3.3 Mogelijke landingsplek nieuw beleid

Aansluitend op de beleidsbehoefte is in diverse gesprekken van gedachten gewisseld over de plek waar beleid over ketenarchivering zou kunnen worden vastgelegd. Dit wordt nader uitgewerkt in fase 2.

Mogelijke landingsplek voor toekomstig beleid	Toelichting
Nieuwe Archiefwetgeving	De nieuwe Archiefregeling is een logische plek om aanvullende bepalingen op te nemen over samenwerkingsverbanden, aansluitend op het nieuwe wetsartikel daarover in het wetsvoorstel Archiefwet 2021.

	In het Archiefbesluit worden onder meer regels gesteld voor de samenstelling van selectielijsten. Het waarderen van informatie die in een keten wordt gebruikt zou in de nieuwe regeling expliciet genoemd kunnen worden. Wetgeving is echter geen logische plek voor beleidsregels, maar wel richtinggevend voor de uitwerking daarvan. ¹¹
DUTO-raamwerk	Het DUTO-raamwerk is een logische plek om eisen op te nemen specifiek voor ketens/ samenwerkingsverbanden. DUTO is echter (vooralsnog) geen verplichte standaard en daarmee geen logische landingsplek voor beleid.
Kaderwetgeving	In diverse gesprekken is de behoefte aan kaderwetgeving voor informatisering/digitalisering aan de orde geweest. Op dit moment is daar geen zicht op, vooralsnog is dit daarom geen realistische optie.
MDTO	MDTO is primair een metadata-schema en daarmee geen logische plek om beleidsregels in op te nemen. MDTO is echter wel een belangrijke randvoorwaarde voor beleid voor ketenarchivering.
Nieuwe BIHR	Hoewel er op dit moment nog geen zicht is op een nieuwe BIHR, zou de baseline een geschikte landingsplek zijn voor nadere regels over ketenarchivering. Dit is met name interessant als net als bij de baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) wordt gekozen voor een <i>overheidsbrede</i> verplicht norm: "BIHO". ¹²
NORA	NORA is de plek om eisen over archief- en informatiebeheer, incl. ketenarchivering op te nemen. NORA is echter geen verplichte standaard en daarmee geen logische landingsplek voor beleid.

3.4

Mogelijke bouwstenen voor toekomstig beleid

In fase 2 worden bouwstenen van toekomstig beleid uitgewerkt. Deze vloeien vooral voort uit de geïdentificeerde kansen en bedreigingen.

- Eisen in de nieuwe Archiefwetgeving kunnen dienen als uitgangspunt voor modelafspraken over ketenarchivering. Dit betreft de eis om een regeling te treffen waarin tenminste taken en bevoegdheden, overbrenging, de wijze van toezicht en beheer geregeld zijn. Te denken valt aan een beleidseis om een archiefparagraaf op te nemen in dergelijke regelingen.
NB: in de huidige wetgeving zijn zorgdragers cf. art. 14 van het Archiefbesluit 1995 verplicht om beheersregels vast te stellen voor hun archiefbescheiden. Dit zou in de toekomst ook kunnen gelden voor ketens.
- Uit de gesprekken komt naar voren dat samenwerking tussen ketenpartners veel discussie en afstemming vereist. Dit proces zou gebaat zijn bij een duidelijk afwegingskader (instrumentarium) t.a.v. het afstemmen van bewaartermijnen.
- Kaderstelling zou ook steviger kunnen inzetten op het toepassen van normenkaders, zoals het DUTO-raamwerk en inrichting van de ketenarchitectuur conform de NORA. Dit biedt ketensamenwerking een zekere grondslag. Een baseline zou hierin kunnen voorzien.

¹¹ De huidige Archiefregeling 2009 is op grond van artikel 12 van het Archiefbesluit 1995 alleen van toepassing op blijvend te bewaren informatie. Om dit te gebruiken als landingsplaats voor regels ten aanzien van ketenarchivering voor alle informatieobjecten, moet de tekst van artikel 12 van het Archiefbesluit 1995 aangepast worden in het nieuwe Archiefbesluit.

¹² Vergelijkbaar met de [Baseline Informatiebeveiliging Overheid](#), BIO.

- Ten aanzien van beheer leeft de behoefte om behorende organisaties meer mandaat te verlenen om archieftaken uit te voeren. De nieuwe Archiefwet eist straks dat er in een regeling afspraken worden gemaakt over beheer, maar niet *hoe* dit moet worden ingevuld. In beleid (en handreikingen) kan dit nader worden uitgewerkt. Te denken valt aan het aanwijzen van een 'stelselverantwoordelijke' binnen ketens.
- Voor monitoring van beleid kan gedacht worden aan het beter inbedden van ketenarchivering (en archiveren in het algemeen) in het reguliere planning en control proces.

De geïnventariseerde knel- en verbeterpunten zullen niet altijd direct tot actie leiden. Een aantal vraagstukken overstijgt het werkveld van ketenarchivering en zal mogelijk pas op langere termijn kunnen worden opgelost. Dit ligt buiten scope van dit onderzoek. Hierover zullen wel aanbevelingen worden gedaan in fase 2.

- Een onderwerp dat ketenarchivering ver overstijgt is de behoefte aan kaderwetgeving voor digitalisering/ informatisering. Huidige wetgeving is sterk gericht op individuele organisaties en onvoldoende op samenwerkingen. Kaderwetgeving zou kunnen bijdragen aan onder meer uniforme begrippen en eisen aan informatie- en archiefbeheer. In het verlengde daarvan kan ook worden gedacht aan harmonisatie van bewaartermijnen.
- Een ander onderwerp dat ketenarchivering overstijgt is de behoefte aan standaardisatie van de uitvoeringstoets. Daarin zou in ieder geval aandacht moeten komen voor informatie- en archiefbeheer.
- Noemenswaardig tenslotte is de constatering in één van de gesprekken dat er op dit moment geen kern- of basisadministratie van overheidspartijen bestaat. Er is wel een [register](#), maar het gebruik daarvan is niet verplicht. Organisaties die veel samenwerken met andere partijen houden veelal (ook) hun eigen lijsten bij, die onderling niet uitwisselbaar zijn. Een kernregistratie kan helpen om partijen in alle ketens uniform te identificeren.

4 Voorlopige conclusie

4.1 Algemeen beeld

Deze tussenrapportage bevat de voorlopige resultaten van de beleidsverkenning naar de wijze waarop ketenarchivering kan worden versterkt. Hiervoor is in lijn met de aanbevelingen van de I-OE onder meer gekeken naar bestaande wetgeving, richtlijnen en handreikingen, knel- en verbeterpunten en mogelijke bouwstenen voor toekomstig beleid.

Samengevat kan worden gesteld dat archiveren in het algemeen en ketenarchivering in het bijzonder in de praktijk nog weinig aandacht krijgen. Het wordt gezien als iets 'dat moet' en waarvan de meerwaarde nog onvoldoende wordt herkend. Door de kinderopvangtoeslagaffaire en de daaruit voortvloeiende aandacht voor informatiehuishouding op orde is dit wel aan het veranderen.

Ten aanzien van beleid en richtlijnen kan worden gesteld dat er geen duidelijke regels zijn voor archiveren in ketens.

- De huidige Archiefwetgeving stelt (buiten algemeen geldende regels) geen specifieke archiefeisen aan ketens.
- Er zijn geen overheidsbrede beleidskaders voor ketenarchivering.
- Er zijn wel enkele goed bruikbare handreikingen over informatie- en archiefbeheer in ketens.

In de gesprekken komen veel knel- en verbeterpunten aan de orde. De belangrijkste:

- Organisaties hebben in praktijk last van gefragmenteerde wetgeving. Daarbij is begripsdefinitie niet uniform. Dit zorgt voor soms langdurige (juridische) discussie en afstemming. Ook zijn overheidsorganisaties zich niet altijd bewust welke plek zij hebben in een keten of hoe deze is gestructureerd en dat informatie uitgewisseld in ketens gearchiveerd moet worden.
- Kansen liggen er in het maken van afspraken over ketenarchivering als onderdeel van informatiebeleid (meer samen optrekken met andere i-specialisten), het gebruik van dezelfde bewaartermijnen in ketens en uitbreiden van mandaat voor de uitvoering van archieftaken door (systeem)beheerders.

Uit de inventarisatie blijkt dat beleid voor ketenarchivering nodig is om archiveren in informatieketens beter te regelen aan de voorkant (archiveren *by design*). De nieuwe Archiefwetgeving biedt hiervoor een basis en een kans om archiveren structureel aandacht te geven bij het maken van ketenafspraken. De handreiking archiveren in de informatieketen van het Nationaal Archief zal straks de handvaten bieden bij de implementatie van nieuw beleid.

4.2 Vooruitblik fase 2

In fase 2 zal verder worden afgestemd met stakeholders. De bouwstenen zullen worden beschreven in een eindrapportage (planning mei 2023) met daarin de uitkomsten van deze inventarisatie, aangevuld met:

- Voorstellen voor concrete en met stakeholders afgestemde oplossingsrichtingen voor ketenarchivering.

- Toetsing van de impact en haalbaarheid in de praktijk.
- De plek waar nieuw beleid kan worden vastgelegd.
- De wijze waarop beleid kan worden gemonitord.

De eindrapportage doet ook aanbevelingen voor vervolgstappen, in het bijzonder voor oplossingsrichtingen die het onderwerp ketenarchivering overstijgen, zoals de behoefte aan kaderwetgeving.

Globale planning fase 2

Planning	Werkzaamheden
Q1 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken bouwstenen (nieuw) beleid en monitoring • Beleidsvoorstel en praktijktoets
Q2 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming, afronding en evaluatie

Bijlage 1: Bronnen

Voor de inventarisatie is gesproken met medewerkers van onderstaande organisaties. Vanuit het project waren medewerkers van CIO Rijk en Nationaal Archief aanwezig.

- Belastingdienst
- BZK (Digitaal Stelsel Omgevingswet)
- Gemeente Utrecht
- Het Utrechts Archief
- Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (I-OE)
- JenV (RIEC – LIEC Keten)
- Provincie Gelderland
- Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Noord-Holland
- Rijksdienst voor identiteitsgegevens (RvIG)
- Toeslagen
- UWV

Bestuurlijke stukken:

- [Archivering en ketensamenwerking, Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed](#), I-OE 15-12-2021
  - [Deelrapporten](#), I-OE 2017 - 2021
- [Kamerbrief bij Rapport Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed over archivering bij ketensamenwerking](#), OCW, 15-12-2021
- [Generiek actieplan Open op Orde](#), BZK, 31-03-2021

Wet- en regelgeving:

- [Archiefwet 1995](#)
  - [Nieuwe archiefwet](#)
- [Wet gemeenschappelijke regelingen](#)
- [Voorstel van wet Archiefwet 2021 met memorie van toelichting | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)
- Diverse wetgeving is (globaal) doorgenomen op bepalingen over (keten)archivering. *NB: regelingen en besluiten worden indien nodig nader bekeken in fase 2.*
  - [Wet basisregistratie Personen \(Wbrp\)](#)
  - [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht \(Wabo\)](#)
  - [Wet tegemoetkomingen loondomein \(Wtl\)](#)
  - [Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen \(Suwi\)](#)
  - [Wet Financiering sociale verzekeringen \(Wfsv\)](#)
  - [Wet kinderopvang](#)
  - [Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen \(BAG\)](#)
  - [Wet waardering onroerende zaken \(WOZ\)](#)
  - [\(Voorstel\) Omgevingswet](#)
- [Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden \(35.447\) - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#) (voorstel van wet, beoogt en juridische basis bieden voor de verwerking van persoonsgegevens door samenwerkingsverbanden).

Normenkaders:

- [Eisen voor de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie \(DUTO-eisen\)](#), versie 1.0, Nationaal Archief, 12-04-2016
- [MDTO](#), metagegevens model
- [TMR: Richtlijn metagegevens overheid](#), metagegevensmodel Rijksoverheid
- [Baseline Informatiehuishouding Rijksoverheid](#)

- [Toetsingskader Informatie van de centrale overheid | Publicatie | Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed \(inspectie-oe.nl\)](#)

Handreikingen:

- [Handreiking archiveren by design](#), Nationaal Archief
- [Handreiking inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden](#), LOPAI, 24-11-2021
- [Handreiking duurzame toegankelijkheid in de informatieketens van de Omgevingswet](#), VNG, 2021
- [Ketens de baas: pijlers en bouwstenen voor ketensturing](#), NORA, 2018

Overige publicaties:

- [Adviesrapport Het puberbrein van de overheid | Publicatie | Raad voor het Openbaar Bestuur \(raadopenbaarbestuur.nl\)](#), Raad voor Cultuur en Raad voor het openbaar bestuur, 05-04-2016
- [Een dementerende overheid 2.0? | Publicatie | Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed \(inspectie-oe.nl\)](#), Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, 09-02-2021
- [Rapportage Bewaar- en vernietigingstermijnen in sectorale wetgeving | Rapport | Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding](#), RDDI, 20-04-2021
- [Rapport Archief functies in het Stelsel Omgevingswet](#), KVAN, 26-10-2017

Bijlage 2: Topic list

Introductie

- Kennismaking
- Welke vraagstukken zien jullie t.a.v. ketensamenwerking (in het algemeen) en ketenarchivering in het bijzonder?
  - o Wat is voor jou de definitie van ketenarchivering? Wat zijn de belangrijkste beheersactiviteiten die daaronder vallen?

Kaders en *best practices*

- Zijn jullie bekend met kaders (normen, wetgeving) en *best practices* voor ketenarchivering?
  - o Welke?
  - o Hoe passen jullie deze toe?
  - o Zijn jullie ook betrokken (geweest) bij ontwikkeling van *best practices*? Zo ja, op welke manier, zo nee, waarom niet?
    - Bij betrokkenheid: wat was/is jullie bijdrage?
  - o Over welke expertise beschikt jullie organisatie?
- Van toepassing op ketenorganisaties: op welke basis wordt er samengewerkt? Is er bijvoorbeeld een wettelijke grondslag voor ketensamenwerking? Welke?
- Hebben jullie organisatie specifieke (beleids)kaders naast de (bij ons) bekende kaders? Welke?
- Kun je iets vertellen over de (controle op) naleving? Helpen kaders of belemmeren die juist het primaire proces? Is er draagvlak voor regels? Zo nee, waar ligt dat aan?

Knelpunten & verbeterpunten m.b.t. ketenarchivering

- Wat zijn de belangrijkste knelpunten binnen ketensamenwerking, in het bijzonder bij ketenarchivering?
  - o Welke ontwikkelingen zijn in dit verband vermeldenswaardig (plannen, projecten, verbeteracties). Welke ontwikkelingen zijn voor ons interessant?
- Welke verbeterpunten (kansen) zie je?
- Aanknopingspunten o.b.v. aanbevelingen uit het rapport van de IOE:
  - o Voor onderzochte ketenpartijen: wat is de (status van) opvolging?
  - o Wat zijn kansen en bedreigingen m.b.t. duurzame toegankelijkheid in ketens?
  - o Wat zijn kansen en bedreigingen m.b.t. selectie-instrumentaria in ketens?
  - o Wat zijn kansen en bedreigingen m.b.t. een gemeenschappelijk perspectief op kwaliteitsnormen in ketens?

Verdiepende vragen voor ketenpartijen (Jasper)

- Op welke manier is de informatie- en gegevensuitwisseling gefaciliteerd in de keten? Hoe is het eigenaarschap van die gegevens en informatie vastgelegd?

- Welke afspraken zijn er gemaakt in het kader van het archiefbeheer? Zijn er gezamenlijke eisen gesteld aan archivering? Is er een bijvoorbeeld een gezamenlijk gegevenswoordenboek of metadataschema? Waar zijn die afspraken vastgelegd?
- Is duidelijk in de keten wie waarvoor zorg draagt? Zo ja, hoe zijn jullie tot die kennis gekomen? En hoe zijn de verantwoordelijkheden verdeeld voor de uitvoer van archiefbeheer?
- Hoe is het ketenoverstijgende informatiesysteem ingericht? Hoe werken medewerkers met elkaar samen in de keten? Hoe zijn de verschillende soorten beheer ingericht?

Beleidsbehoefte/ideeën ter verbetering

- Zou beleid (of bindende afspraken) een bijdrage kunnen leveren aan de kwaliteit van ketenarchivering? Bijvoorbeeld over: taken en verantwoordelijkheden, overbrenging, toezicht en beheer (onderwerpen die straks verplichtgesteld moeten worden).
  - o Welke specifieke afspraken zouden jullie kunnen helpen? Hoe zou je kunnen monitoren op naleving van dergelijke afspraken?
- Waar zouden afspraken en beleid idealiter kunnen worden vastgelegd? Bijv. DUTO, NORA, BIHR, MDTO?
- Zijn jullie bereid om een bijdrage te leveren? Zo ja, welke?
  - o Bij ketenpartners: staan jullie open voor toetsing/validatie van een voorgestelde set aan beleidsaanbevelingen?

Overig

- Welke organisaties/personen zouden we nog kunnen/moeten benaderen?
- Eventueel wanneer nog niet benoemd eerder in het gesprek:
  - o Welke wetten, handreikingen en normeringen zijn mogelijk ook interessant?
  - o Welke centrale/departementale plannen en projecten zijn relevant voor ketenarchivering?
- Wenst u geïnformeerd blijven over het verloop en uitkomst van het onderzoek?
- Staat u open voor een eventuele vervolgspraak?

Bijlage 3: Overzicht inventarisatiemethode (formats)

Gebruikte formats voor de inventarisatie in fase 1.

Ordering stakeholders
Stakeholder
Functie/ rol
Keten? / Zo ja: Welke keten-partijen?
Soort stakeholder? / Invloed (hoog/ laag)/ Belang (hoog/ laag)
Betrokken ministerie(s) van stakeholder
Benaderen? / Wie benaderen? / Waarom benaderen?
Beleidsbehoefte (ja/nee)? Toelichting
Bereid bijdrage te leveren (ja/nee) Zo ja: welke bijdrage?
Evt. idee landingsplek beleid
Wil geïnformeerd worden (ja/nee)
Datum gesprek(ken)
Vervolgafspraken (ja/nee)
Opmerkingen
Uitkomst gesprek
Doorverwijzing naar personen of andere handreikingen/ normen

Ordering bronnen
Auteur/bron
Titel/naam/ Subtitel/ Contactpersoon
Beknopte inhoud
Wordt ketenarchivering of -samenwerking beschreven?
Staat keten centraal of als bijzaak
Aard - vanuit welke achtergrond is het geschreven
Formeel vastgesteld (ja/nee)? / Vastgesteld door?
Benaderen? / Wie benaderen? / Reden benaderen
Bestuurlijk verantwoordelijk beleid
Bevat bepalingen over ketenarchivering? (ja/nee)
Bevat bepalingen over gezamenlijke regeling voor documenten
Bevat bepalingen over invulling taken en bevoegdheden
Bevat bepalingen over overbrenging archiefdienst
Bevat bepalingen over hoe toezicht geregeld is
Bevat bepalingen over hoe beheer geregeld is
Bevat optioneel bepalingen over bij welke ketenpartner taken en bevoegdheden zijn belegd (als hoofdverantwoordelijke)?
Publicatiedatum
In bewerking? (Ja/nee) / Zo ja: plandatum gereed
Mogelijke landingsplek voor beleid? (Ja/nee)
Toelichting landingsplek beleid
Opmerkingen

Inventarisatie plannen en projecten
Organisatie
Overheidslaag
Contactpersoon
Plan (titel & korte beschrijving)
Doelstelling- opvolging aanbeveling I-OE, kamerbrief, Open op Orde? (Ja/nee)
Status van opvolging
Plandatum gereed
Evt. omissies/ knelpunten
Ketens centraal of onderdeel?
Ketenarchivering expliciet onderdeel (ja/nee)
Raakvlakken met project ketenarchivering (toelichting)
Beleidsaanbevelingen uit te trekken?